

GRUND- og NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPUDVALG

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/53/EC om udrangerede køretøjer, direktiv 2006/66/EC om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører og direktiv 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk udstyr KOM (2015) 593

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt en cirkulær økonomi pakke. Den samlede pakke består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".*
- 2) En liste over efterfølgende initiativer, der vil blive taget af Kommissionen i perioden 2015-2018.*
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.*

Nærværende forslag vedrører ændringer i de tre producentansvarsdirektiver for hhv. udtjente biler, batterier samt elektronikaffald. Formålet hermed er at simplificere og strømline rapporteringsforpligtelserne i direktiverne.

For alle tre direktiver fjernes medlemslandenes forpligtelse til at udarbejde nationale implementeringsrapporter. For udtjente biler og elektronikaffald foreslår Kommissionen, at der indføres retningslinjer for indrapportering af markedsførte og indsamlede mængder, samt indføres krav til at indrapporteringen skal følges af en datakvalitetsrapport.

Alle tre direktiver forventes at ville blive underlagt bestemmelserne i affaldsrammedirektivets art. 8 om producentansvarsordninger, samt de foreslåede ændringer heri (såfremt disse vedtages). Se herom i grundnotat om affaldsrammedirektivet.

2. Baggrund

Kommissionen sendte den 2. december 2015 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget forelå i dansk udgave den 7. december 2015. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, (miljø) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Europa-Parlamentet har endnu ikke behandlet forslaget.

Forslaget er fremlagt i tilknytning til Kommissionens cirkulære økonomi-pakke.

Pakken består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".
- 2) En liste over efterfølgende initiativer, der vil blive taget af Kommissionen i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Det hollandske formandskab har tilkendegivet, at handlingsplanen for cirkulær økonomi og affaldsforslagene forventes drøftet på rådsmøde (konkurrence) den 29. februar 2016 og rådsmøde (miljø) den 4. marts 2016. Det er endvidere formandskabets hensigt at søge vedtaget politiske

konklusioner om handlingsplanen for cirkulær økonomi på rådsmødet (miljø) den 20 juni 2016.

For en nærmere beskrivelse og vurdering af selve meddelelsen henvises til særskilt grund- og nærhedsnotat herom.

Nærværende forslag vedrører ændringer i direktiv 2000/53/EU om udtjente køretøjer, direktiv 2006/66/EU om batterier og akkumulatører samt udtjente batterier og akkumulatører og direktiv 2012/19/EU om affald af elektriske og elektroniske produkter.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget til ændringer i de tre direktiver er at simplificere og strømline rapporteringsforpligtelserne i direktiverne. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer i affaldsrammedirektivet (2008/98/EU), hvori der foreslås ændringer i artikel 8, som sætter de overordnede rammer for producentansvarsordninger i EU. For disse ændringer henvises til grundnotatet om affaldsrammedirektivet.

For direktivet om udtjente køretøjer (End of Life Vehicles, ELV-direktivet) foreslår Kommissionen at fjerne forpligtelsen til, at medlemslandene hvert tredje år skal indsende en national gennemførelsesrapport (art. 9). I stedet lægges der op til at ensrette medlemslandenes indrapportering vedr. opfyldelse af genbrugs- og genanvendelsesmålene, samt at disse data ledsages af en datakvalitetsrapport. Kommissionen skal gennemgå og samlet rapportere om medlemslandenes indberetninger, herunder også datakvalitetsrapporteringerne.

For direktivet om batterier og akkumulatører samt udtjente batterier og akkumulatører, (batteridirektivet), foreslår Kommissionen ligeledes at fjerne forpligtelsen til, at medlemslandene hvert tredje år skal indsende en national gennemførelsesrapport (art. 22). Kommissionen forpligtes til senest i 2016 at sammenskrive en rapport om implementeringen af batteridirektivet og evaluere direktivets indvirkning på miljøet.

For direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (Waste Electric and Electronic Equipment, WEEE-direktivet) foreslår Kommissionen ligesom for ELV-direktivet, at forpligtelsen til at medlemslandene hvert tredje år skal indsende en national gennemførelsesrapport (art. 16 para. 5) fjernes. Yderligere lægges der op til at ensrette medlemslandenes indrapportering af markedsførte og indsamlede mængder af WEEE, samt at disse data ledsages af en datakvalitetsrapport. Kommissionen skal gennemgå og samlet rapportere medlemslandenes indberetninger herunder også datakvalitetsrapporteringerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om en forenkling og revision af eksisterende EU-lovgivning.

6. Gældende dansk ret

De tre omhandlede direktiver er implementeret i dansk ret som følger:

1. ELV-direktivet: Implementeret i miljøbeskyttelsesloven, bilskrotbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1312 af 19. december 2012 om håndtering af affald i form af motordrevne køretøjer og affaldsfraktioner herfra) og bekendtgørelse om begrænsning af import, salg samt fremstilling til eksport inden for EU og til EFTA-lande af person- og varebiler m.v., der indeholder visse farlige stoffer (bekendtgørelse nr. 1440 af 1. december 2015)
2. Direktiv 2006/66/EF om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører: Implementeret i miljøbeskyttelsesloven og batteribekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1453 af 7. december 2015 om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører) og bekendtgørelse om import og salg samt eksport af batterier og akkumulatører (bekendtgørelse nr. 870 af 8. juli 2015).
3. Direktiv 2012/19/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr: Implementeret i miljøbeskyttelsesloven og elektronikaffaldsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 130 af 6. februar 2014 om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr) og bekendtgørelse om overførsel af affald og overførsel af brugt elektrisk og elektronisk udstyr (bekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2014).

7. Konsekvenser

Generelt om konsekvensvurderingerne kan anføres, at der pt. er tale om foreløbige vurderinger. Folketinget vil i et revideret grund- og nærhedsnotatnotat blive oplyst om regeringens mere konsoliderede vurderinger af forslagens konsekvenser.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget kræver ikke national implementering og har dermed ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vil ikke medføre erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser, eftersom forslaget ikke medfører øgede rapporteringskrav fra virksomheder omfattet af producentansvar, end der er i det nuværende system, hvor de nødvendige data i forvejen indberettes årligt til de nationale myndigheder. Af statsfinansielle konsekvenser kan forventes en mindre stigning i de administrative byrder grundet årlig rapportering til Kommissionen. Disse vurderes dog som ikke væsentlige, eftersom der i forvejen rapporteres årligt til den europæiske statistik-myndighed (Eurostat).

Beskyttelsesniveau

Forslaget vil ikke medføre et øget nationalt beskyttelsesniveau, men vil medføre et øget europæisk beskyttelsesniveau eftersom en hyppigere rapportering til Kommissionen, vil gøre Kommissionen i stand til hurtigere at kunne følge op på manglende implementering af de 3 direktiver i de enkelte medlemslande.

8. Høring

Forslaget er udsendt i almindelig høring den 2. december 2015, som en del af en samlet høring af cirkulær økonomi-pakken. I alt er der i denne høring indkommet 29 høringssvar, hvoraf 1 høringssvar har bemærkninger til nærværende forslag. De øvrige høringssvar vedrører hhv. handlingsplanen og forslagene om ændring af affaldsrammedirektivet, emballagedirektivet og

deponeringsdirektivet. For øvrige høringssvar vedr. producentansvar henvises til hhv. grundnotatet for affaldsrammedirektivet og for handlingsplanen.

Der er bemærkninger fra Den frivillige aftale for WEEE (DFAW). DFAW består af en række erhvervsrepræsentanter bl.a. FEHA (Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsartikler), DI, BFE, el-retur, ERP (European Recycling Platform) m. fl.

DFAW peger på, at der i forbindelse med ændring af rapporteringsforpligtelser i relation til WEEE-direktivet, skal være opmærksomhed på, hvorvidt der samtidig er behov for at omdefinere hvilke data, der skal rapporteres, så det sikres, at der rapporteres på parametre, som er relevante og fremmer cirkulær økonomi. Særligt skal der være opmærksomhed på, at den måde som indsamlingsmål opgøres på tager højde for genbrug af elektronikaffald.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været præsenteret på et rådsarbejdsgruppemøde den 7. december 2015. Kommissionens pakke er generelt blevet budt velkommen som et mere operationelt og markedsbaseret bud på en udvikling hen imod en cirkulær økonomi i EU med fokus på øget vækst, beskæftigelse og ressourceeffektivitet. Vurderingen er umiddelbart, at pakken ligger i god forlængelse af Kommissionens bedre reguleringsdagsorden, og at den bærer præg af at være blevet udarbejdet i tæt samarbejde mellem relevante DG'er i Kommissionen under ledelse af 1. næstformand Timmermans og næstformand Katainen. Stort set alle medlemsstaterne bød forslaget velkomment. Der var umiddelbart enighed om, at definitioner er blevet klarere, der er tale om mere realistiske men stadig ambitiøse genanvendelsesmålsætninger, og at det er positivt med en mere fleksibel tilgang til målene og en national tilgang til affaldsforebyggelse. Et enkelt medlemsland stillede sig kritisk overfor opstilling af bindende målsætninger på genanvendelsesområdet. Flere lande var afvisende i forhold til den udbredte brug i forslaget af at delegeret retsakter som bemyndigelse til Kommissionen. Forslaget vil under det kommende nederlandske formandskab blive drøftet nærmere i rådsarbejdsgruppen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter i udgangspunktet forslaget. En konkret dansk stillingtagen fordrer dog en præcisering og uddybende kortlægning af forslagets krav til datakvalitetsrapport, samt sammenhængen til forslaget om ændring af affaldsrammedirektivets bestemmelser vedr. producentansvar, hvilket forventes tilvejebragt via de forestående drøftelser af forslaget i Rådets arbejdsgruppe.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.